

A Diósd Református Gyülekezetben március 14-én elhangzott alkalom leírt változata:

Igeszakasz: János 18,28-40.

28 Jézust Kajafástól a helytartóságra vitték. Kora reggel volt. Akik vitték, maguk nem mentek be a helytartóságra, hogy ne legyenek tisztátalanokká, hanem megehessék a páskavacsorát. 29 Pilátus kiment hozzájuk, és megkérdezte: Milyen vádat emeltek ez ellen az ember ellen? 30 Ezt válaszolták: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked. 31 Pilátus erre ezt mondta nekik: Vegyétek át, és ti ítéljétek el a törvényetek szerint! A zsidók így feleltek: Nekünk senkit sincs jogunk megölni! 32 Így kellett beteljesednie Jézus szavának, amelyet akkor mondott, amikor jelezte: milyen halállal kell meghalnia. 33 Pilátus azután ismét bement a helytartóságra, behívatta Jézust, és megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? 34 Jézus viszont ezt kérdezte tőle: Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam? 35 Pilátus erre így szólt: Hát zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adtak át nekem téged: Mit tettél? 36 Jézus így felelt: Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne jussak a zsidók kezére. De az én országom nem innen való. 37 Pilátus ezt mondta neki: Akkor mégis király vagy te? Jézus így válaszolt: Te mondod, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra. 38 Pilátus ezt kérdezte tőle: Mi az igazság? Miután ezt mondta, ismét kiment a zsidókhoz, és így szólt hozzájuk: Én nem találok benne semmiféle bűnt. 39 Szokás nálatok, hogy szabadon bocsássak egy foglyot a páska ünnepén: akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam nektek a zsidók királyát? 40 Ekkor újra kiáltozni kezdtek: Ne ezt, hanem Barabbást! Ez a Barabbás pedig rabló volt.

Igehirdetés: Három az igazság, egy a ráadás

Bolyki János Igaz tanúvallomás című kommentárjában ezt írta János evangéliumáról.

Egy drámai tanúságtétel. Isten és a földi világ perben áll, melynek során Jézus Istenről, az evangélium szerzője pedig Jézusról tanúskodik.

Valóban a felolvasott szakasz is drámai képekkel ábrázolható, ahogy festőművészek, például Munkácsy is feldolgozta a trilógiájában. Híres Krisztus Pilátus előtt című képe, pont ezt a kihallgatást ábrázolja, nem teljesen korhűen.

Ehhez hasonlóan 3 jelentről lesz ma is szó.

Az első, amikor megérkeztek a nagytanács tagjai Pilátus épületének udvarára. Ez a beszélgetés kint játszódik. A második bent a helytartó palotájában, ami egy igazi per. Míg a harmadik újra kint az udvaron, ahol a döntését elmondja a római vezető.

Korán reggel érkeznek a zsidók a problémájukkal Pilátus elé. El tudom képzelni, mekkora lelkesedéssel állt munkába a vezető. Eleve egy lenézett tartomány élére helyezték, ma úgy mondanánk, megkapta a mindenki által odébb passzolt feladatot. Ráadásul a Páska ünnepe is kezdődik, ami ahhoz hasonló, mint a mai kor Karácsonya. Az emberek már nem dolgoznak, ráérnek tolongani. Rendfenntartó katonaként öröm volt már kora reggel eseményre kelni. Ráadásul a zsidók még csak be se mennek, mert nehogy vétsenek a saját törvényeik ellen, mert akkor nem vehetnek részt az ünnepi vacsorán. Pilátus azért, így is beleáll a kihallgatásba: Mi a vád? Ezzel a kérdéssel egy pingpong meccshez hasonló dobálgatásba kezd bele. Próbálná a munkát, amit hoztak, visszapasszolni a feladónak.

Mégis elég hamar ráébred, hogy hóhérmunkára kéri fel. Érthetetlen számára miért nem intézik el maguk között.

„Vegyétek át ti, és ítéljétek el a ti törvényetek szerint!” Ezzel a nagytanácsnál a labda.

„Nekünk senkit sincs jogunk megölni!” Dobják vissza Pilátusnak.

Mai szemmel érthetetlen, eddig megköveztek bárkit, akit törvényszegésen kaptak. De jelen esetben ez most kevés volt nekik? A vezetők az általuk utált, elnyomó zsarnokhoz mennek inkább, hogy szövetségest keressenek. Pusztítani akarnak. Elegük volt már a sokadik mondva csinált messiásból. Mivel Jézus előtt volt már pár hamis messiási próbálkozás. Így a mostaninak kitaláltak egy látványos kivégzést. Ahhoz, hogy borzalmas halála legyen Jézusnak, ahhoz a római kivégzésre van szükség. Ezzel is azt üzenve: Így jöjjön a következő, aki magát messiásnak mondja legközelebb. Másod sorban a nép között terjedő hitet is így próbálták a vezetők befolytani. Ezzel pedig beteljesedett Jézus próféciaja a haláláról.

Ebből is láthatjuk Isten mennyire felette áll az emberi szándéknak, akaratnak. Előre látta, mi fog történni szeretett fiával, ha a szeretett népéhez elküldi.

Olyan ez, mint amikor a gyerekeim, akiket nagyon szeretek, álnokul kiutálnak egy vendéget, akit hívtam a házamba. Ahelyett, hogy szeretettel fogadnák, mindent megtesznek, hogy mielőbbi távozásra bírják. Mert amíg itt van, viselkedni kell, jó nevelten vele kell foglalkozni, így a figyelem róluk a vendégre terelődik, ezt pedig, igen csak elviselhetetlen.

A következő drámai képen Pilátus a visszadobott problémával bemegy kihallgatni a vádlottat.

Kérdésére, hogy Mit tettél? Itt egy hosszú tanúvallomás hangzik el Jézus szájából. Őt érdekli, milyen bűnt követett el, hogy már a megkövezés kevés büntetésére.

Amíg a többi evangélium röviden elintézi egy: Te vagy a Zsidók királya? Te mondád- párbeszéddel a jelenetet. Itt visszatérő motívumként jelenik meg, hogy nem ebből a világból való kifejezés. A János evangéliuma első részében hosszan kifejti Jézus származását az író, míg a többi evangéliumban ezen a helyen a családfa olvasható, itt egyenesen az Isten Fiának származtatja vissza Jézust a szerző.

Pilátus a maga módján próbálja ellátni feladatkörét, kivizsgálja valóban jogilag követett-e el törvénszegést, a fogoly.

Ebben a pillanatban, pedig Jézus a halálára várva tanítja Pilátust. Felfedi hatalmát, egyben meg is nyugtatja, nem földi hatalomról van szó. Hitvallást tesz. A 37. versben olvastuk: „Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.”

Ekkor szabadon eldönthette Pilátus melyik oldalra áll.

Bolyki János kommentárjában ezt úgy fordította, hogy Pilátus erre kérdezi: Mi az, hogy igazság? Ezzel eltolja magától, hogy saját lelkében élje meg a hitet. A professzor szerint eldönthette volna, hogy nem adja a zsidók kezére és elhiszi a mennyei királyságról szóló tanítását.

A római gondolkodásban az igazság, a veritas, az igaz mondást is jelenti. Ez az első, a latin értelmezése a szónak. Az igazat megmondani, olyan erény volt, amit minden jó római polgárnak gyakorolnia kellett.

Ezután következik a harmadik kép, ahol kimegy a nagytanács elé és megmondja az igazat: „Én nem találok benne semmiféle bűnt...” Megmondja az igazat, de a problémát mégis visszapasszolja a feladónak. Maguk a zsidók hozzanak döntést, ezzel ő nyerte a pingpong meccset, a vezetőknél esik le a labda. Ők pedig már rég eldöntötték, hogy mi az igazság szerintük.

A héber nyelvben két szót használnak a cedek, és az emet. Mindkettő azt jelenti igaz. Ez a második. A héber gondolkodásmódban az igazságot cselekszik, aki a törvényt megtartja, az igaz. Aki nem az bűnös.

A nagytanács már Lázár feltámasztásakor eldöntötte, hogy Jézus nem emet, nem igaz. Vagyis megfosztják az emet szót az első e- hangtól, ami met lesz. Ez pedig azt jelenti halál. Így akarják megfosztani Jézustól az életet. Mert ez az ő igazságuk. Amíg a zsidó igazság a halált jelenti Jézus számára, addig a római veritas csak szavakat. Kimondja, hogy nem bűnös, de már nem kell érte tenni semmit. A saját törvénye szerint nem köteles megmentenie a haláltól.

A szabadsága meg van rá, de még sem teszi meg.

Sokszor találkozunk ezzel az igazsággal napjainkban is. A szavaink és a tetteink nincsenek összhangban, annyi bűnt fel lehetne sorolni ide, mint égen a csillag. De most Isten arra kér, magadat vizsgáld meg, mikor és hol, milyen módon vétettél embertársad ellen, azzal, hogy bár szavakkal kiálltál mellette, de neki tettekre lett volna szüksége. Egy bagatell példa jutott csak eszembe magamról, amikor a héten a kislányom kakaót kért tőlem reggelire. Én rutinból válaszoltam: Mindjárt viszem. 11-kor közölte éhes, amikor rájöttem, nem vittem neki reggelit.

Pilátus kijelenti nem bűnös, de nem menti meg a büntetéstől a büntelent.

Annyira krisztusi, hogy Barabás, egy rabló, ő menekül meg a haláltól. Végül is Éva is ezzel a bűnnel bukik el a bűnesetkor. Rabol arról a fáról, amihez nem is nyúlhatna.

Az ógörög nyelven rögzített evangéliumnak köszönhetően megjelenik egy harmadik igazság is, az alétheia. Szeretném jelezni Jézus arámul beszélt, nem ógörögül. Persze hiába kerestem az igazság arám megfelelőjét, felhívták rá a figyelmemet, hogy nincs hiteles forrás csak találgatások a témában. Így maradt a három igazság. Az ógörögben ez a szó azt jelenti leplezetlenség, lezáratlanság, nyilván való.

Amíg a görög gondolkodásmód statikus, filozofikus, az igazság egy állandó eszme, addig Jézus teljesen másról beszél, amikor az igazságra gondol. Ez a ráadás.

„Én vagyok az út, az igazság és az élet.” (Jn.14:6a) Nem mi az igazság, hanem ki.

Maga az Isten, aki leplezetlen, lezáratlan, nyilvánvaló. Amikor Jézus a földre jött, elkészítette számunkra az utat, hogy leplezetlenül, válaszfalak nélkül az örök élet forrásához juthassunk.

És ha, most ezzel a fordítással újra olvassuk a 37. verset: „Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonytságot tegyek a nyilvánvalóról: mindenki, aki a nyilvánvalóból való, hallgat az én szavamra.”

Nem tudjuk, hogy Pilátus élete folyamán valaha elhitte-e a nyilvánvalót, hogy Jézus Isten Fia, aki később feltámadt a halálból. De János apostol ott volt Jézus halálakor, feltámadásakor, ezért tanúskodik arról, hogy amit leírt az igaz. Azért jött és azért halt meg, mert: „Úgy szerette Isten e világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Jn.3:16

Imádság: 95. zsoltár (részlet)

Mennyei Atyám!

Nehéz helyzetben kiáltok most hozzád. Te látod, és nem kell Neked magyaráznom, hogy a világ olyan terheket visel, ahol szembesültünk az emberi végességgel. Egyedül a te bölcsességed nélkül nem boldogulunk, annyiszor bebizonyítottad, hogy szeretsz bennünket. Köszönöm, neked a mai tanításodat is, hogy ne a földi véges dolgokkal törődjünk, hanem Veled. Te vagy a megoldás a békétlenségünkre, tőled kapunk örömet, szeretet, ahhoz, hogy kibírjuk az egyedüllétet vagy pont a zshivajt az összezártaságot a saját családukkal. Kérlek, rendeld ki a pihenést az egészségügyben dolgozóknak. Te látod, kik, azok, akik igazán kimerülnek már az éves küzdelemben. Belefáradunk, elfáradunk Uram ebben a véges testben, a csüggedést ne engedd a szívünkbe! Hozzád kiáltunk így együtt, te adj erőt a betegeknek elhordozni a fájdalmakat, a szenvedést! Tudjuk főleg a Nagypéntekhez közeledve, számodra sem ismeretlen a testi gyötrellem, a fáradtság. Add, hogy szárnyra kelljünk, mint a sasok, és ne lankadjunk! Olyan csodálatos a te Lelked által erőt meríteni egy imából, egy ígéből, dicsőítésből. Te légy őrzője a keresztyén családoknak, hogy tudjanak a túl terhelt hétköznapiakban mégis időt tölteni Veled. Te vagy az élet, benned van elrejtve a jövőnk, és gyermekeinknek a sorsa. Ne engedd, hogy a munkanélküliség, a pénz hiánya megfojtsa a hitet népünkben!

Köszönöm Neked, hogy meghallgatod csendben elmondott imáinkat!

Ámen

Javasolt ének: 68. zsoltár első két és utolsó két verse

Hirdetések:

- Köszönjük a mai Igehirdetést Bogyó Judit lelkipásztor testvérünknek!

Áldás, Békesség!

Pogrányi Károly